

Olsztyn, 8 kwietnia 2022 r.

PS-II. 9442.7.2022

**Panie/Panowie
Dyrektorzy/Kierownicy
Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie/
Ośrodków Pomocy Społecznej
w województwie warmińsko-mazurskim**

W związku z zaistniałą sytuacją znacznie zwiększonego napływu uchodźców z Ukrainy, zwracam się z prośbą o szczególną uwagę oraz sygnalizowanie wszelkich działań związanych procederem handlu ludźmi.

Ofiarami handlu ludźmi padają najczęściej osoby młode z wykształceniem podstawowym, bezrobotne o niskim statusie materialnym. Ofiary handlu ludźmi są najczęściej wykorzystywane do:

- eksploatacji seksualnej, polegającej na zmuszaniu do prostytucji, pornografii lub innych czynności seksualnych,
- pracy przymusowej,
- żebractwa,
- eksploatacji kryminalnej, polegającej na zmuszaniu do popełniania przestępstw tj. kradzieże, włamania, rozprowadzania narkotyków,
- praktyk niewolniczych lub innych form poniżających godność człowieka,
- wyłudzenia świadczeń socjalnych i kredytów,
- zawierania fikcyjnych małżeństwa.

Problematyka zwalczania handlu ludźmi oraz ochrona ofiar tego przestępstwa, w polskim ustawodawstwie, uregulowana jest w trzech aktach prawnych tj. w kodeksie karnym, ustawie o cudzoziemcach oraz w ustawie o pomocy społecznej. Natomiast podstawowym dokumentem dotyczącym funkcjonowania systemu zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi w Polsce jest Krajowy Plan Działań przeciwko Handlowi Ludźmi. Jest to program rządowy, nakładający zadania w zakresie zwalczania handlu ludźmi na poszczególne instytucje administracji rządowej. Obecnie realizowany jest „Krajowy Plan Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2022-2024”, przyjęty przez Radę Ministrów 17 listopada 2021 r.

W systemie wsparcia ofiar handlu ludźmi istotną rolę odgrywają jednostki pomocy społecznej, które w myśl art. 7 pkt 7a ustawy o pomocy społecznej zobowiązane są do udzielenia pomocy m.in. z powodu potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi. O uzyskanie pomocy mogą ubiegać się zarówno obywatele polscy jak i cudzoziemcy legalnie przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uprawnieni do korzystania z pomocy społecznej na podstawie art. 5 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w myśl art. 5a ww. ustawy, prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, którzy

przebywają na terytorium RP na podstawie zaświadczenia o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 poz. 91 ze zm.) tj. zaświadczenia potwierdzającego, że jest ofiarą handlu ludźmi lub zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi, o którym mowa w art. 176 ustawy o cudzoziemcach. Pomoc tym cudzoziemcom jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez powiat i gminę, finansowanym całkowicie z budżetu państwa. W przypadku ofiar handlu ludźmi, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, wydanie decyzji o udzieleniu pomocy nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i ustalenia sytuacji materialnej, o czym stanowi art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Osoby te mają prawo do pomocy wyłącznie z powodu ich identyfikacji jako ofiar handlu ludźmi.

Z analiz prowadzonych przez Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu wynika, że w naszym województwie nie odnotowano dotychczas przypadków udzielenia pomocy z powodu potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi. Jednak należy mieć na uwadze, że problem handlu ludźmi istnieje i w każdym momencie, a w szczególności w obecnej sytuacji, może wystąpić konieczność podjęcia przez Państwo działań mających na celu ochronę ofiar tego procederu. Dlatego też, biorąc pod uwagę specyfikę problemu, w tym trudności w identyfikacji ofiar, problemy w kontakcie z nimi, jak również zagrożenie ze strony sprawców tego przestępstwa, chciałabym przypomnieć, że pomocą w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi jak i pracy z nimi służy **Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi (KCIK)**. Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi jest realizowanym od 2009 r., finansowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, zadaniem publicznym skierowanym do polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi. W 2022 roku otwarty konkurs na prowadzenie KCIK, ogłaszany corocznie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wygrały Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu „La Strada” oraz Stowarzyszenie Po MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej.

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla ofiar handlu ludźmi zapewnia:

- całodobowy kontakt telefoniczny (telefon zaufania - 24h),
- podstawowe potrzeby - wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieniczne,
- bezpieczny nocleg,
- wsparcie psychologiczne konsultacje prawne,
- pomoc tłumacza,
- pomoc medyczną.

Do głównych zadań KCIK należy przede wszystkim identyfikacja ofiar handlu ludźmi, podejmowanie działań interwencyjnych, prowadzenie schronisk dla ofiar, kompleksowe wsparcie ofiar handlu ludźmi (zakwaterowanie, opieka medyczna i psychologiczna, konsultacje prawne), poradnictwo prewencyjne oraz udzielanie konsultacji dla instytucji i organizacji. Centrum prowadzi również całodobowy telefon zaufania dla ofiar i świadków handlu ludźmi.

Kontakt z Centrum możliwy jest pod nr telefonu: +48 22 628 01 20 (całodobowo), a także za pośrednictwem poczty elektronicznej: kcik@strada.org.pl Adres strony internetowej: kcik.pl/k1/

Telefon zaufania +48 22 628 99 99 jest czynny od poniedziałku do czwartku w godzinach od 9:00 do 18:00, w piątki w godzinach od 9:00 do 14:00.

Ponadto na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji można znaleźć szereg informacji na temat przeciwdziałania zjawisku handlu ludźmi, ochrony i wsparcia ofiar, struktury instytucjonalnej itp. Ponadto, w serwisie znajduje się obszerna baza wiedzy, zawierająca nie tylko akty prawne regulujące problematykę handlu ludźmi, ale także, statystyki, publikacje, ciekawostki oraz opisy prowadzonych projektów. Portal jest na bieżąco aktualizowany m.in. informacjami o nadchodzących i zakończonych wydarzeniach, wydanych raportach, orzeczeniach sądowych w sprawach o handel ludźmi.

Link do portalu MSWiA: www.gov.pl/web/handel-ludzmi.

Również ze strony Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie prowadzony jest szereg działań w zakresie problematyki przeciwdziałania handlowi ludźmi m. in. działa Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, jako organ doradczy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich instytucji i organów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania handlowi ludźmi. Na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego została stworzona również specjalna podstrona (zakładka) na której znajdują się wszystkie potrzebne informacje, przepisy prawa dot. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Link do strony: <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski> Zakładka: Załatw sprawę -> Polityka społeczna -> Przeciwdziałanie handlowi ludźmi

Informuje, że Wydziale Polityki Społecznej sprawami z zakresu przeciwdziałania handlu ludźmi zajmuje się Oddział Zabezpieczenia Społecznego. Osobami do kontaktu są:

- Joanna Kastrau, kierownik oddziału zabezpieczenia społecznego w Wydziale Polityki Społecznej
  - tel. 89 52-32-634 , mail: jkastrau@uw.olsztyn.pl
- Kamil Olszewski, inspektor wojewódzki
  - tel. 89 52-32-238, mail: kamil.olszewski@uw.olsztyn.pl

Z up. Wojewody
Warmińsko-Mazurskiego
Anna Słowińska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej